

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de leden van de vaste commissie Klimaat en Groene Groei
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

DATUM 27-11-2025
ONDERWERP Commissiedebat Netcongestie en energie-infrastructuur

Geachte leden van de Kamercommissie Klimaat en Groene Groei,

Op 27 november staat het Kamerdebat 'Netcongestie en energie-infrastructuur' gepland. Energy Storage NL, de brancheorganisatie voor de Nederlandse energieopslagsector, ziet veel kansen voor het inzetten van energieopslag om het elektriciteitsnet te ontlasten. Omdat opslagprojecten sneller kunnen worden gerealiseerd dan netverzwaring, bieden zij een directe en kostenefficiënte oplossing voor netcongestie. Waar uitbreiding van het elektriciteitsnet vaak tien jaar of langer duurt, kunnen opslagprojecten binnen enkele jaren operationeel zijn. Volgens Energy Storage NL wordt het potentieel van opslag voor netcongestie – en ook voor andere maatschappelijke uitdagingen, zoals de bewaking van de leveringszekerheid, betaalbaarheid en weerbaarheid van ons energiesysteem – echter nog altijd onderbenut. Weliswaar blijkt uit het [Marktonderzoek Energieopslag](#) dat de opslagcapaciteit het afgelopen jaar is verdubbeld, maar deze stijging is nog onvoldoende om toe te groeien naar de verwachte capaciteit uit de scenariostudies van de netbeheerders. Ook ontbreekt er een duidelijke visie op de gewenste inzet van energieopslag. Vandaar dat Energy Storage NL in deze brief pleit voor de volgende punten:

1. Stel een opslagambitie vast ter uitvoering beleidsagenda Energieopslag
2. Zet in op Energieopslag als congestieverzachter

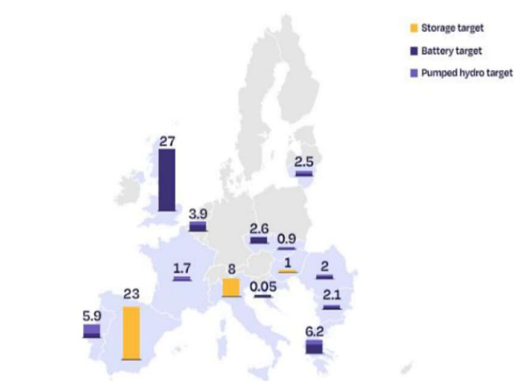
1. Stel een opslagambitie vast ter uitvoering beleidsagenda energieopslag

Energieopslag speelt een fundamentele rol tussen opwek, verbruik en transport. Sturing op energieopslag is dus noodzakelijk. Om deze sturing te organiseren, is het vaststellen van een opslagambitie voor 2030 en 2050 essentieel – zoals ook andere Europese landen al hebben gedaan (zie Figuur 1). Dit biedt duidelijkheid voor ontwikkelaars, netbeheerders en gemeenten. Ook de Rijksoverheid krijgt hiermee houvast om effectief beleid te voeren.

De opslagambitie kan worden vastgesteld afhankelijk van de mate waarin zon- en windenergie zijn geïntegreerd in het energiesysteem. Uit eerdere studies blijkt dat het belang van energieopslag en de verschillende opslagvormen verschuift naarmate er meer zon en wind worden geïntegreerd. Wanneer het aandeel zon en wind nog beperkt is, is er meer behoefte aan kortetermijnopslag via batterijen – mede vanwege de aanwezigheid van gascentrales. Naarmate het aandeel zon en wind toeneemt en de invloed van gas- en kolencentrales afneemt, ontstaat er juist meer behoefte aan langetermijnopslag via warmte- en moleculenopslag. ESNL heeft daarom een opslagambitie uitgewerkt die hiermee rekening houdt (zie Figuur 2).

Energy Storage NL is blij dat de minister heeft uitgesproken om een [strategische beleidsagenda Energieopslag](#) te ontwikkelen. Hiermee ontstaat de gewenste sturing op het onderwerp, maar voor effectieve sturing is wel houvast nodig, middels een concrete stip op de horizon. Een opslagambitie en vastlegging hiervan in beleid zoals het Nationaal Plan Energiesysteem, creëert deze houvast.

Figuur 2: opslagdoelen in EU-landen

Figuur 1: opslagambitie voor Nederland

Percentage wind- en zon opwek*	Capaciteit van opslag**	Opslag (GWh) in NL***	Dominante opslagvorm
<50%	<0.02%	<22 GWh	Geen / verwaarloosbaar
<80%	0.02% – 0.1%	22 – 112 GWh	Korte duur opslag (uren)
<90%	0.02% – 1%	22 – 1120 GWh	Middellange opslag (tientallen uren)
100%	~20%	~22.400 GWh	Langdurige opslag (weken-maanden)

Bron: Monetizing energy storage, Schmid & Staffell (2023).

* (relatief ten opzichte van de elektriciteitsvraag)
** (relatief ten opzichte van de jaarlijkse vraag, zie bron)
*** NL 2024: 119TWh elektriciteit verbruik, CBS)

- *Energy Storage NL vraagt om een opslagambitie te ontwikkelen en deze vast te leggen in beleid, onder meer in het Nationaal Plan Energiesysteem.*

2. Opslag als congestieverzachter

Eén van de afspraken die Energy Storage NL wil opnemen in de beleidsagenda is het optimaliseren van 'opslag als congestieverzachter'. Zo gaf de minister recent aan dat TenneT, Stedin en Liander op korte termijn 48 MW aan batterijsystemen kunnen inpassen op het FGU-net (Flevopolder, Gelderland en Utrecht). Richting 2030 kan dit groeien tot circa 120 MW aan congestieverzachtende systemen, maar de opslagsector ziet nog veel meer potentie.

Er worden al goede stappen gezet door netbeheerders en de ACM met de ontwikkeling van Capaciteitsstuuringscontracten (CSC) om zodoende opslag als congestieverzachter mogelijk te maken. Energieopslag wordt daardoor niet langer 'netcongestieneutraal' aangesloten, maar kan door deze contracten actief worden ingezet om congestie te verminderen. Er leven echter nog enkele zorgen in de sector over de uitvoering van opslag als congestieverzachter:

a) Behandeling van CSC-aanvragen

Opslagpartijen dienen volop aanvragen in voor onderhandelingen over CSC's en een status als congestieverzachter. In de regionale netten vertegenwoordigen totale ingediende aanvragen voor congestieverzachtende batterijsystemen een vermogen van 2.000 megawatt – genoeg om miljoenen huishoudens tijdelijk van stroom te voorzien. Het is echter onduidelijk wanneer en met welk proces deze aanvragen worden behandeld door netbeheerders, waardoor ontwikkelaars in onzekerheid verkeren. Ontwikkel snel een duidelijk tijdspad voor de behandeling van opslagaanvragen als congestieverzachtters.

b) Transparante vergoedingen

Vergoedingen binnen de CSC worden op basis van marktbijschrijvingen bepaald. Hoewel marktwerking leidt tot een efficiënte prijsbepaling, moeten kaders daarvoor duidelijk zijn om te voorkomen dat er onrealistische bijschrijvingen worden gedaan. De sector vraagt om meer inzicht in bandbreedtes voor prijsbepaling en om transparantie achteraf over de prijsstarieven waartegen netbeheerders de diensten hebben gecontracteerd.

c) Locaties voor opslag

Om netcongestie te voorkomen en netkosten te stabiliseren, is inzicht in gewenste locaties voor energieopslag essentieel. Uit het IBO blijkt dat locatiesturing van zon, wind en opslag miljarden aan netkosten kan besparen. Er ligt een [aangenomen motie](#) die netbeheerders oproept om voor het einde van het jaar dit inzicht te verschaffen. Vanuit de netbeheerders horen we echter dat dit niet tijdig kan worden opgeleverd. De sector vraagt om duidelijkheid hierover.

d) Financierbaarheid van opslagsystemen als geheel

Hoewel de sector positief is over de financiële haalbaarheid van netcongestiediensten via de CSC, is het belangrijk te onderkennen dat deze diensten op zichzelf een opslagproject niet rendabel maken. Opslagsystemen opereren op meerdere markten. Netcongestiediensten kunnen financieel aantrekkelijk zijn, maar het totale opslagproject is dat vaak nog niet, mede door de invloed en onzekerheid van de transporttarieven. Er ligt een [aangenomen motie](#) om te onderzoeken of energieopslag kan worden meegenomen als opwekker bij de totstandkoming van een invoedingstarief. De sector acht de kwalificatie van energieopslag als opwekker in plaats van als gebruiker noodzakelijk voor de financierbaarheid. Dit sluit bovendien aan bij de praktijk in andere Europese landen, wat essentieel is voor een duurzaam investeringsklimaat. Zonder deze aanpassing dreigt Nederland achter te blijven en wijken investeringen uit naar het buitenland. De sector wil graag weten hoe het staat met de uitvoering van deze motie.

Ook pleit de sector ervoor om congestieverzachting te erkennen als een afzonderlijke systeemdienst waarvoor aanbieders van energieopslag een redelijke vergoeding kunnen ontvangen, vergelijkbaar met balanceringsdiensten via TenneT. Inkomsten uit energiehandel alleen zijn echter niet voldoende voor de financierbaarheid en realisatie van opslagprojecten.

Afrondend

Wij hopen dat u bovenstaande suggesties wilt inbrengen tijdens het debat. Wij hopen dat u bovenstaande suggesties wilt inbrengen tijdens het debat. Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met Jeroen Neefs, Directeur Energy Storage NL, via jeroen.neefs@fme.nl / 06-53158493.